

A Fővárosi Ítéltábla dr. Pápai Éva ügyvéd, eseti gondnok által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek - a dr. Perczel Márta ügyvéd által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű és II.rendű alperes neve (**II. rendű alperes címe**) II. rendű alperes ellen szerződés létre nem jöttének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. december 1. napján kelt 62.P.23.765/2009/36. számú ítélete ellen az alperesek részéről 38. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja és az alperesek által a felperesnek egyetemlegesen fizetendő perköltség összegét 818.515 forintra leszállítja.

A felek a fellebbezési eljárásban maguk viselik költségeiket.

A le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a **M. Zs.** felperesi jogelődöt kölcsönvevőként feltüntető 2003. október 14-én kelt 18.150.000 forint kölcsön nyújtásáról szóló, az alpereseket, mint kölcsönadókat feltüntető kölcsönszerződés nem jött létre. Kérte annak megállapítását is, hogy az alpereseket, mint jogosultakat és **M. Zs.** felperesi jogelődöt kötelezettként feltüntető 2003. október 14. napján kelt a felperesi jogelőd tulajdonában álló két lakásra vonatkozó opciós szerződés nem jött létre. Előadta, hogy a támadott szerződéseket nem a 2004. augusztus 12-én elhunyt édesanyja írta alá. A szerződések megkötéséhez hiányzott a szerződési akarata, ezért a Ptk. 205. §-ának (1) bekezdésében megkívánt kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozat hiányában a szerződések nem jöttek létre. Jogelődje még 2004. január 15-én keresetet terjesztett elő a Pesti Központi Kerületi Bíróságon a vételi jog bejegyzésének törlése iránt, arra hivatkozással, hogy az ingatlanokat nem adta el, az alpereseket soha

nem látta, velük szerződést nem kötött. A per azonban édesanyja halála miatt félbeszakadt.

Az I. és a II. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték. Állították, hogy a szerződések létrejöttek, azon a felperes édesanyjának aláírása szerepel, a szerződések aláírásakor a felperes édesapja is jelen volt, aki a hagyatéki tárgyaláson hagyatéki hitelezői igényüket elismerte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperesek, mint kölcsönadók és **M. Zs.** felperesi jogelőd, mint kölcsönvevő között 2003. október 14. napján 18.150.000 forint összegű kölcsön vonatkozásában kölcsönszerződés nem jött létre. Megállapította azt is, hogy az alperesek, mint jogosultak és **M. Zs.** felperesi jogelőd, mint kötelezett között 2003. október 14. napján 18.150.000 forint kölcsön erejéig a felperesi jogelőd tulajdonában álló két lakásra vonatkozó opciós szerződés nem jött létre.

Az alpereseket egyetemlegesen kötelezte, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek 1.611.250 forint perköltséget. Kötelezte az alpereseket, hogy külön felhívásra fizessenek meg az államnak 900.000 forint kereseti illetéket és 85.575 forint állam által előlegezett díjat.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti mérlegelése alapján megállapította, hogy a szerződéseken lévő aláírás nem **M. Zs.-től** származik, aki nem tett az alperesekkel kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatot, ezért a Ptk. 205. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint a szerződések nem jöttek létre.

A pertárgy értékét a Pp. 25. §-ának (3) bekezdése alapján 36.300.000 forintban állapította meg, mert álláspontja szerint a pertárgy érték megállapításakor mindkét szerződés ellenértékét össze kell adni. A felperes javára a Pp. 77. és 78. §-ának (1) bekezdése alapján perköltséget állapított meg, mert a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 141. §-ának (3) bekezdése alapján az eseti gondnokot munkadíj illeti meg, amelyet a gyámhatóság állapít meg a gondnokolt vagyonának a terhére a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 141. §-ának (4) bekezdése alapján. A perköltség összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján 1.289.000 forint ügyvédi munkadíjban és 25 % áfában határozta meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek fellebbeztek, amelyben a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az ítélet perköltségre vonatkozó részének megváltoztatását és a felperes részére megállapított perköltség összegének a mérséklését kérték. E körben hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság a pertárgy értékét tévesen állapította meg, mert a szerződések értékét nem lehetett volna összeadni. A Pp. 25. §-ának (3) bekezdése szerint ugyanis erre akkor kerülhet sor, ha egy vagy több felperes, egy vagy több alperessel szemben több követelést érvényesít. Az alperesek kölcsönt adtak a felperesi jogelődnek, amelynek biztosítására opciós szerződést kötöttek, de az opciós szerződést nem lehet egy újabb követelésként figyelembe venni, annak biztosítéki jellege folytán.

A felperest a perben eseti gondnok képviselte, akinek a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 141. §-a szerint indokoltan felmerült kiadásainak megtérítését igényelheti.

Az eseti gondnok egy keresetlevelet készített, más írásbeli beadványt nem terjesztett elő. A tárgyalásokról rendszeresen elkészett, így elvégzett munkájával a megállapított munkadíj nem áll arányban. A bíróság a munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdés b) pontja alapján állapította meg, azonban jogsértően járt el, mert a 3. § (6) bekezdése alapján azt nem mérsékelte. A perre okot nem adtak, mert a pénz átadták, feltehetően azonban nem **M. Zs.-nek**, így az átadott pénz sincs meg és a biztosítékot is elvesztették. Megjegyezték, hogy anyagi körülményeik miatt az aránytalanul magas perköltséget megfizetni nem tudják.

A felperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte arra hivatkozással, hogy az elsőfokú bíróság a pertárgy értékét és a perköltség összegét is a jogszabályoknak megfelelően határozta meg. Előadta, hogy több előkészítő iratot is benyújtott és az összes tárgyaláson megjelent. Az alperesek a perre okot adtak, mert néhai **M. Zs.** által indított törlési per folytán olyan helyzetbe kerültek, hogy egyértelműen felismerhették, hogy a szerződések néhai **M. Zs.** és köztük nem jöttek létre. Az ugyanis még szakértői vélemény nélkül is megállapítható volt, hogy a szerződésen lévő aláírások nem **M. Zs.-től** származnak a név helytelen leírása folytán.

A Fővárosi Ítéltábla az alperesek fellebbezését a Pp. 256/A. §-ának (1) bekezdés b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, mert az csak a perköltség viselésére és összegére vonatkozott.

Az alperesek fellebbezése részben alapos.

Az alperesek fellebbezési petitumával - amely a perköltség összegének leszállítására irányult - nem állt összhangban az a hivatkozásuk, hogy a perre okot nem adtak. E hivatkozás alapossága esetén ugyanis az alperesek nem lennének perköltség fizetésére kötelezhetők, sőt a felperest kellene az alperesek perköltségének megfizetésére kötelezni a Pp. 80. §-ának (1) bekezdése alapján. Az alperesek viszont fellebbezésükben nem kérték a perköltség fizetése alóli mentesítésüket és javukra perköltség megállapítását, ezért e kérdést érdemben nem lehetett vizsgálni a fellebbezési korlátra figyelemmel.

Az alperesek alaptalanul támadják a pertárgy értékének megállapítását. A felperes ugyanis a perben két megállapítási keresetet terjesztett elő, az egyikben a kölcsönszerződés létre nem jöttét kérte megállapítani, a másikban pedig az opciós szerződés létre nem jöttét. A megállapításra irányuló perek pertárgyának az értékét úgy kell megállapítani, mintha marasztalás kérhető lenne. Ennek alapján a kölcsönszerződéssel kapcsolatos megállapítási kereset pertárgyának értéke 18.150.000 forint, mert ennek megfizetését lehetne kérni. Az opciós szerződés ugyan biztosítéki jellegű, de az opciós jog gyakorlásával 18.150.000 forint vételár mellett adásvételi szerződés jön létre, ezért a vételi jog alapításáról szóló szerződés pertárgy értéke is 18.150.000 forint.

Eseti gondnokként a perben a felperest ügyvéd képviselte, ezért a felperes ügyvédi munkadíjból álló perköltségre tarthat igényt. Ettől eltérő kérdés, hogy az eseti gondnok munkadíját a kirendelő hatóság milyen összegben fogja megállapítani. Az

elsőfokú bíróság az ügyvédnek járó munkadíjat a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdés b) pontja alapján állapította meg, amelynek során a pertárgy érték alapján megállapítható maximális összegben határozta meg a munkadíjat. Az alperesek arra alappal hivatkoztak, hogy a perben élni kellett volna a munkadíj mérséklésének lehetőségével. A két megállapítási kereset pertárgy értékének helyes megállapítása mellett észlelni kellett volna, hogy ez a felperesi képviselőtől nem kívánt többletmunkát, a két szerződés egy időpontban készült, mindkét szerződés esetében azonos bizonyítás folyt, és azonos volt jogi megítélésük is. A felperesi képviselő a keresetlevél mellett egy előkészítő iratot és két külön iratban bizonyítási indítványt terjesztett elő. Részt vett 6 tárgyaláson, amely valamivel több, mint 6 óra tárgyalási jelenlétet igényelt. A végzett munka mennyiségére figyelemmel ezért a Fővárosi Ítéltábla a megállapított perköltség összegének mérséklését indokoltnak találta, és az alperesek által fizetendő munkadíjat 50 %-kal csökkentette. Így a felperesnek járó munkadíj 644.500 forint, amelyet 27 % áfa is terhel. A perköltség összegének további mérséklésére viszont nem volt lehetőség.

A kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és a perköltség összegét leszállította.

Az alperesek fellebbezése részben vezetett eredményre, a másodfokú eljárásban a pernyertesség és pervesztesség aránya között nem volt számottevő különbség, ezért a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján a felek maguk kötelesek viselni költségeiket.

A le nem rótt fellebbezési illetéket a felperes és az alperesek költségmentessége folytán a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel, a 14. § alapján az állam viseli.

Budapest, 2012. április 17.

. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

Világhyné dr. Böcskei Terézia s.k.
előadó bíró

Dr. Magosi Szilvia s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: